

Woodiconf-08

بررسی مزیتها و شاخص های مهم تولید مبلمان در کشور

حبیب قربانی - محمد قربانی - کامبیز عالم پور

مدیر عامل شرکت آرایه های داخلی آشیانه - مدیریت کارخانه مرکزی - مشاور علمی طرح و توسعه

info@rost.ir

چکیده

تولید مبلمان داخلی و صنعت مبلمان از پشت اشتغال ترین بخش های صنعتی ایران را به خود اختصاص می دهد بر اساس آمار رسمی دولتی بین ۸ تا ۹ و نیم درصد از کل شاغلین صنعتی ایران در این بخش مشغول به کار می باشد یکی از مهمترین چالش های مرتبط با تولیدات مبلمان داخلی آگاهی از مزیت های رقابتی تولید مبلمان در داخل کشور و اطلاعات مربوط به میزان توانمندی و پتانسیل های موجود در زمینه تولید مبلمان می باشد در این مقاله شاخص های اقتصادی ایران در زمینه تولید مبلمان در سالهای اخیر و خصوصاً موارد مرتبط با افزایش نرخ ارز و محدودیتهای تحریمی مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است و علاوه بر آن با استفاده از اطلاعات و شاخص های اقتصادی جهانی وضعیت واردات و صادرات مبلمان به کشورهای منطقه مورد پایش قرار گرفته است و در زمینه توسعه ظرفیت صنعت مبلمان در کشور نتایجی ارائه شده است و کشورهای مستعد در زمینه صادرات مبلمان ایرانی ارزیابی شده اند . از نتایج به دست آمده از این تحقیق می توان در زمینه امور مربوط به سرمایه گذاری های کلان در خصوص صنعت مبلمان سازی و چشم انداز سالهای آتی و افق رو به رشد این صنعت در کشور استفاده نمود.

واژه های کلیدی: تولید مبلمان داخلی - مزیت های مبلمان داخلی - صادرات مبلمان - واردات مبلمان

۱- مقدمه ای بر شاخص های اقتصادی ایران در زمینه تولید مبلمان

صنعت مبلمان سازی ایران در طی دهه های گذشته فراز و فرودهای زیادی داشته است . در سالهای اخیر به دلیل ممنوعیت واردات و گسترش مهارت های فردی و تخصصی شاهد توسعه این صنعت در کشور می باشیم . در سالهای قبل وضعیت تولید مبلمان در کشور با مشکلات زیادی همراه بوده است . آمارهای موجود حاکی از آن است که واردات مبلمان طی یک دوره ۲۰ ساله از ۵۷ تن در سال ۱۳۷۱ به ۲۰۸۸۳ تن در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته، یعنی ۳۶۲ برابر شده است. در صورتی که صادرات مبلمان طی همان دوره بیست ساله از ۱۳۱۰ تن در سال ۱۳۷۱ به ۵۸۳ تن در سال ۱۳۹۰ تقلیل یافته و ۲۰۲ برابر رشد منفی و نزولی داشته است. طی این رویدادها، بسیاری از واحدهای تولیدی مبلمان کشور مجبور به تعطیلی کارگاه های خود و اخراج کارگران یا تبدیل کارگاه خود به فروشگاه محصولات خارجی شده اند. خوشبختانه طی دو سال ۹۱ و ۹۲ میزان صادرات افزایش چشمگیری داشته و از حجم واردات کاسته شده است (پیروی، ۱۳۹۴). برپایه آمارها، ایران نوزدهمین بازار بزرگ مبلمان در

جهان است. در سال های گذشته گردش مالی سالانه بازار مبلمان کشورمان تا بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان تخمین زده می شد و ارزش صادراتی محصولات این صنعت در این حوزه سالانه تا ۵۰ میلیون دلار برآورد می شد و کشورهای عراق، افغانستان و عمان بزرگ ترین واردکنندگان مبلمان ایرانی بوده اند. همچنین در حال حاضر بیش از ۸۰ هزار واحد صنعتی، صنفی و خدماتی در صنعت مبلمان کشور فعالیت دارند و مجموع گردش مالی آن چیزی در حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد می شود. این درحالی است که این حجم از گردش مالی و اشتغال تنها با به کارگیری نیمی از ظرفیت صنعت حاصل شده است. بنابراین با به کارگیری این ظرفیت بالا که به دلایل مختلف خالی و بدون استفاده مانده است می توان حجم تولید، گردش مالی، اشتغال، صادرات و ارزآوری و بازده اقتصادی این صنعت را حداقل تا دوبرابر میزان فعلی افزایش داد. درباره ارزش صادرات مصنوعات چوبی و مبلمان نیز کارشناسان از رقمی بالای ۳۰ میلیون دلار در سال صحبت می کنند که اگر بخشی از موانع تولید برداشته شود این رقم حتی می تواند تا بالای ۵۰۰ میلیون دلار در سال هم برسد (پیروی، ۱۳۹۴). صنعتگران ایرانی در زمینه مبلمان کلاسیک که نیازمند انجام کارهای هنری است، از جایگاه مناسبی در بین کشورهای منطقه و جهان برخوردار هستند و با وجود برخی ناملازمات هنوز هم دستان توانمند صنعتگران ایرانی تحسین جهانیان را برمی انگیزد. اما در زمینه تولید مبلمان مدرن که نیازمند دستگاه ها و ماشین آلات پیشرفته است، کشورهایی که از فناوری و تکنولوژی های پیشرفته تری در این عرصه برخوردار هستند، جایگاه بهتری را به خود اختصاص داده اند. در حال حاضر در ایران یازده دانشگاه با سه هزار فارغ التحصیل از رشته طراحی صنعتی وجود دارد. همچنین مرکز آموزش مبلمان و دکوراسیون ایران با آموزش و تربیت دانشجویان در زمینه های طراحی مبلمان و طراحی دکوراسیون داخلی، پتانسیل خوبی را برای مطالعه و ایجاد طرح های اصیل در اختیار تولیدکنندگان قرار می دهد (فرشیدیان، ۱۳۹۴). امروزه صنعتگران مبلمان ایران به کمک طراحان به دنبال طرح های مناسب برای زندگی مدرن معاصر هستند. موقعیت صنعت چوب و مبلمان ایران مطلوب ارزیابی میشود. صنعت چوب و مبلمان در کشور در حال حاضر بیش از ۷۰ هزار کارگاه کوچک و بزرگ تولیدی را به خود اختصاص داده و از جمله صنایعی است که از گستردگی زیادی با امکانات بالفعل و بالقوه برخوردار است. این صنعت با گردش مالی سالیانه ۶۰ هزار میلیارد تومان و پوشش کسب و کارهای مرتبط از پارچه و رنگ گرفته تا خراطی و منبت کاری و اشتغال ۸ درصد کشور، جزء معدود صنایع پربازده به شمار می رود (پیروی، ۱۳۹۴). با این حال مبلمان در ایران عمدتاً توسط واحدهای صنفی تولید شده و واحدهای صنعتی به مراتب کمتر در این منصف حضور به عمل می رسانند. از سوی دیگر به رغم وجود پتانسیل های فراوان برای صادرات مبلمان و مصنوعات چوبی، صادرات این کالا چندان چشم گیر نیست. در صورت حمایت عملی وزارت صنعت، معدن و تجارت از این صنعت مبلمان، شاهد پدیدار شدن افق های روشنی برای آن خواهیم بود. اما هیچگونه توجه و دغدغه ای نسبت به الزامات و ضرورت های اجرایی نمودن برنامه های صادراتی در این حوزه دیده نمی شود. در صورت حمایت معنوی و تقنینی دولت از اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مبلمان ایران، این اتحادیه قادر خواهد بود پس از اجرای برنامه پنج ساله توسعه صادرات مبلمان و معرفی صنعت مبلمان ایران به بازارهای خارجی، کف ارزش صادرات مبلمان کشور را به ۲۰۰ میلیون دلار در سال ارتقاء دهد، این البته نقطه آغاز توسعه صادرات مبلمان ایران در بازارهای جهانی خواهد بود (ملک دار، ۱۴۰۰). ایران همواره در زمینه های مختلف با کشورهای همسایه و جهان همکاری داشته است. امروزه با گسترده شدن فضای ارتباطی و اجتماعی در دهکده جهانی، محصولات متنوعی برای استفاده در اختیار جامعه جهانی قرار گرفته است. در این میان جای مبلمان ایرانی خالی است، فضایی که پیش رو قرار دارد، فرصت های بیشماری را برای آینده نوید می دهد. توسعه همکاری صنعت و دانشگاه و همچنین تخصصی شدن گرایش های طراحی، تولیدات با کیفیتی را به وجود می آورد تا آثار زیبا و فاخر تمدن و هنر ایران زمین در صنعت مدرن مبلمان و دکوراسیون در اختیار تمامی کشورهای جهان قرار گیرد. محصولات و مصنوعات که به خوبی می تواند ارتباط با دنیای پیرامون برقرار نموده و روش های جدیدی را برای زندگی ارائه دهد. تولیداتی که همانند صنایع دستی و هنرهای زیبای اصیل ایرانی، در اختیار استفاده کنندگان جهانی قرار گیرد. گردش مالی سالانه بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد ریالی این صنعت نیز نشانگر اهمیت و جایگاه این صنعت در بین صنایع کشور و آثار زیان بار بی توجهی به آن است.

۲- ظرفیت های صنعتی تولید مبلمان داخلی

صنعت مبلمان یا تولید مصنوعات چوبی از دهه های گذشته همواره به عنوان یکی از مصادیق صنایع زنجیره ای زود بازده که می تواند منجر به توسعه اقتصادی کشورها شود، از سوی نهادهای اقتصادی وابسته به سازمان ملل متحد به کشورهای در حال توسعه پیشنهاد شده است. این صنعت ضمن تحقق بخش مهمی از استراتژی توسعه صادرات غیر نفتی کشور و کسب درآمدی ارزی قابل توجهی، می تواند دولت را در رفع مهمترین مشکل کنونی جامعه یعنی بیکاری یاری کند. مطالعات دهه گذشته نشان می دهد صادرات مبلمان ایران از ۵٪ به بیش از ۱۵٪ رسیده و این روند روز افزون نشان دهنده توسعه و افزایش کیفیت و زیبایی محصولات مبلمان در کشور، است. بنابر اعلام مرکز آمار ایران در حدود ۲۲۶ واحد تولید صنعتی مبلمان با اشتغال زایی بالا در کشور وجود دارد. همچنین بنابر گزارش های اتحادیه درودگران تهران تعداد ۱۵۷۳ کارگاه تولیدی دارای مجوز در زمینه صنایع چوب در تهران فعالیت می کنند و حدود ۱۱۷ هزار نفر در این کارگاه ها مشغول به فعالیت هستند. بر اساس تحقیقات به عمل آمده در سال ۱۳۹۹ میزان ۹۳٪ از خرید مبلمان مدرن در کشور در اختیار تولیدکنندگان داخلی بوده و تنها ۷٪ باقی از طریق واردات قانونی و بعضاً غیرقانونی تامین شده است.

اگرچه در ایران هنوز کیفیت برخی محصولات تولیدی به روز نیست، اما سرمایه گذاری در صنعت چوب ایران چشم انداز روشنی دارد. مهمترین شاخص های صنعت مبلمان کشور عبارتند از :

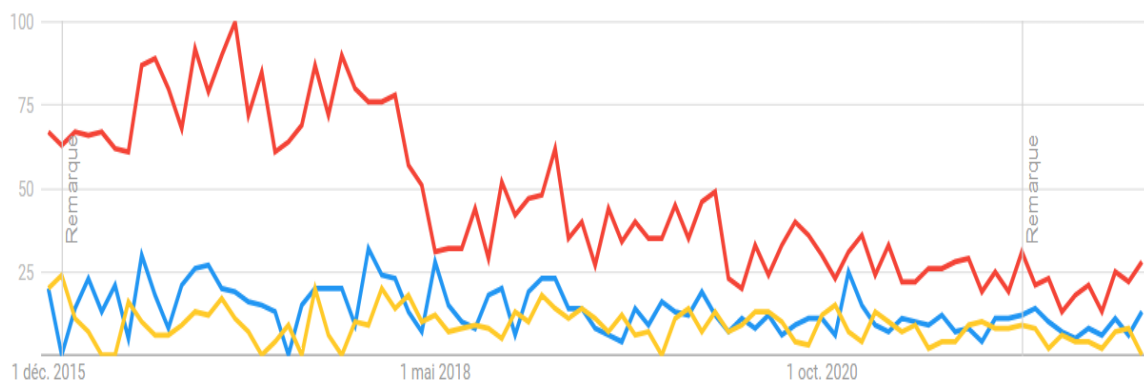
- توجه جدی بخش خصوصی به جایگاه و پتانسیل صادرات صنعت چوب و مبلمان کشور
- توانایی تولید طرحهای بومی و متناسب فرهنگ کشور
- سود مناسب سرمایه گذاری های کلان در صنعت مبلمان کشور
- عدم واردات لجام گسیخته و جلوگیری از خروج ارز
- اتخاذ سیاست ها و تصمیمات کارشناسی صحیح از سوی سازمان های مستقل در دولت
- بازاریابی درست و منطقی در سایر کشورها توسط متخصصین صنعت مبلمان
- خودباوری متولیان صنعت از ظرفیت های ارزش افزوده بالا
- رشد تدریجی صنایع داخلی تولید مبلمان به صورت مکانیزه و مدرن
- ارائه طرحهای نوین در صنعت مبلمان سازی
- عدم وابستگی شدید در تامین لوازم جانبی (پارچه، فوم، یراق آلات و ...) به خارج
- وجود نیروی کار با استعداد و عدم محدودیت نیروی انسانی متخصص و ماهر
- تقاضا و تمایل بیشتر مشتریان ایرانی برای خرید مبلمان با کیفیت ایرانی
- تعهد تولیدکنندگان داخل به کالای مرغوب و با کیفیت

صنعت مبلمان ایران در حال حاضر تا حدودی تکنولوژی محور است و بخش عمده این صنعت به صورت کارگاههای محلی می باشد اما فعالیتهای بسیار خوبی در زمینه تولید صنعتی مبلمان در جریان می باشد. برای موفقیت در تولید و احیانا صادرات، باید مجموعه ای از شرایط درون سازمانی و برون سازمانی فراهم گردد که در حال حاضر مهیا نیست. تهدید این است که صنعت مبلمان چوبی ایرانی در حال از دست دادن قابلیت مزیت رقابتی در مقیاس با مبلمان های خارجی است و فرصت، نزدیکی به جنگل های روسیه به عنوان مهم ترین منبع تامین مواد اولیه و احیانا انتقال سایت تولید برخی از صنایع مبلمان داخلی به این جنگل ها مشابه کشور ترکیه و نزدیکی به بازارهای مصرف در حوزه کشورهای عربی است. اکنون صنعتگران برای تامین مواد اولیه ی تولید با مشکلاتی مواجه هستند به نحوی که مشکلات تامین مواد اولیه ای مانند MDF و چوب خام که فناوری لازم برای تولید آن بالا است، در داخل کشور وجود ندارد.

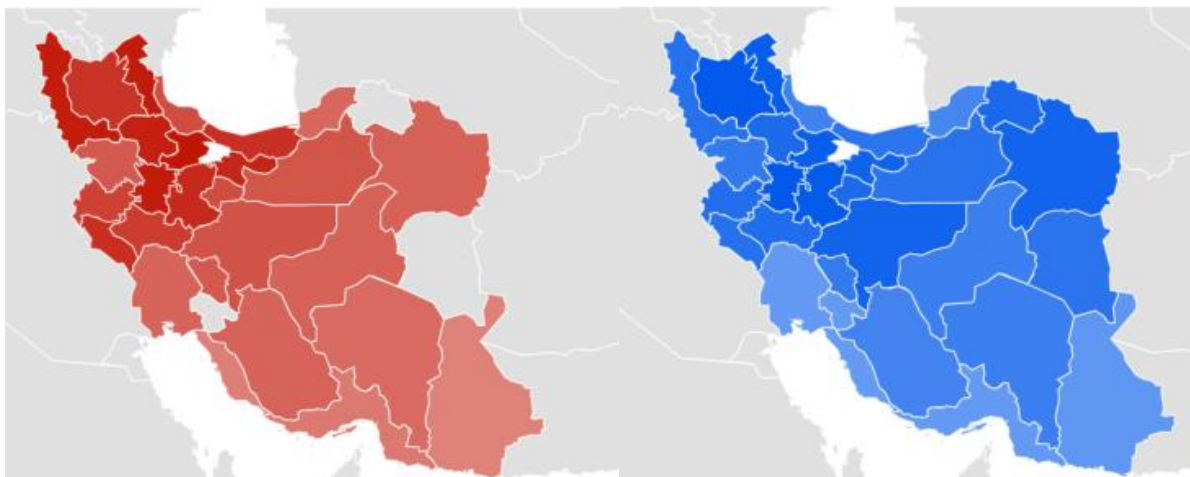
۳- بررسی تمایل مشتریان داخلی در زمینه خرید انواع مبلمان

بررسی تمایل مشتریان داخلی به خرید مبلمان و ساختار طراحی در ارزیابی بازار مبلمان داخلی حایز اهمیت می باشد. در این زمینه برای درک کامل شرایط منطقه ای و تحلیل داده های استانی از سرویس گوگل ترند استفاده شده است. گوگل ترند یکی از پرکاربردترین سرویس های شرکت گوگل می باشد که با استفاده از آن می توان اطلاعات مفیدی در ارتباط با ترند یا جستجوی کلمات تخصصی را در بازه های زمانی مشخص ردیابی نمود. به عبارتی میزان تغییرات جستجوی یک کلمه کلیدی در بازه زمانی و منطقه جغرافیایی مشخص بدست آورد. همچنین مقایسه کلمات کلیدی با یکدیگر را بر اساس میزان جستجو و محبوبیت در میان مردم امکان پذیر می کند. در هنگام تحلیل داده ها و نمودارهای گوگل ترند این نکته مهم را در نظر گرفت که در حقیقت تعداد جستجوهای واقعی و آمار دقیق تعداد سرچ ها را ارائه نمی دهد و تنها به میزان کیفیت و محبوبیت آنها نمره ای بین ۰ تا ۱۰۰ می دهد. برای نتیجه گیری بهتر پیشنهاد می شود

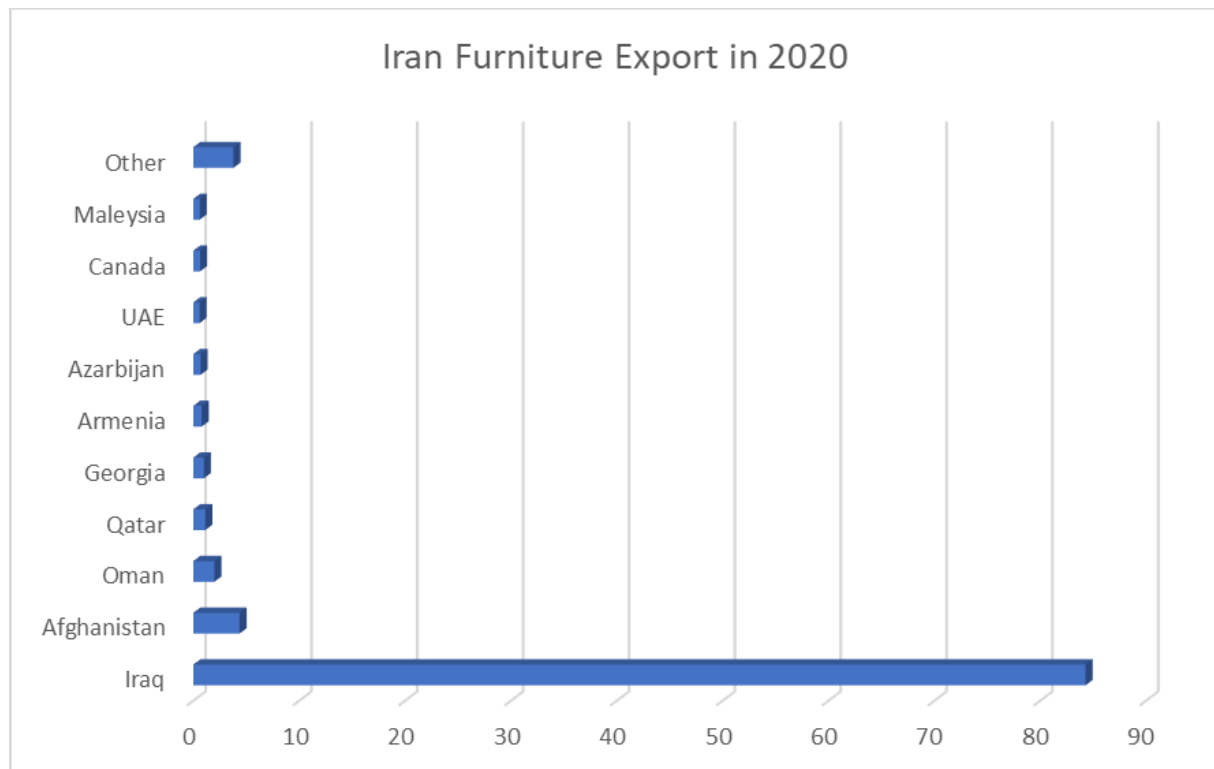
شکل ۱- منحنی تغییرات میزان جستجوی مبلمان ترکیه (منحنی قرمز) نسبت به کلمات تخصصی مبلمان چینی (منحنی آبی) و مبلمان ایتالیایی (منحنی زرد) در کشور از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۲۲

شاخص های مرتبط با جستجوی کلمات کلیدی مبلمان ترک مبلمان ترکیه و مبلمان چینی و ایتالیایی در اینترنت نشان می دهد که مبلمان ترکیه همواره درصد خاستگاه مشتریان داخلی ایران بوده است و کلید واژه های مربوط به مبلمان ترکیه ای از سال ۲۰۱۵ تا سال ۲۰۲۱ در صدر فهرست کشورهای ارضی مبلمان در داخل کشور بوده است اما نکته قابل توجه در آن است که میزان پایش کلمات مبلمان ترکیه مبلمان ایتالیایی و مبلمان چینی از سال ۲۰۱۵ به نسبت سال ۲۰۲۲ به میزان قابل ملاحظه ای کاهش یافته است و به کمتر از یک سوم رسیده است در حقیقت این مسئله نشان می دهد که بنا به علت های مختلف امروزه خرید مبلمان خارجی مورد نظر مشتریان ایرانی نمی باشد و بسیاری از مشتریان ترجیح می دهند تا در زمینه تامین مبلمان از تولیدات داخلی استفاده نمایند.

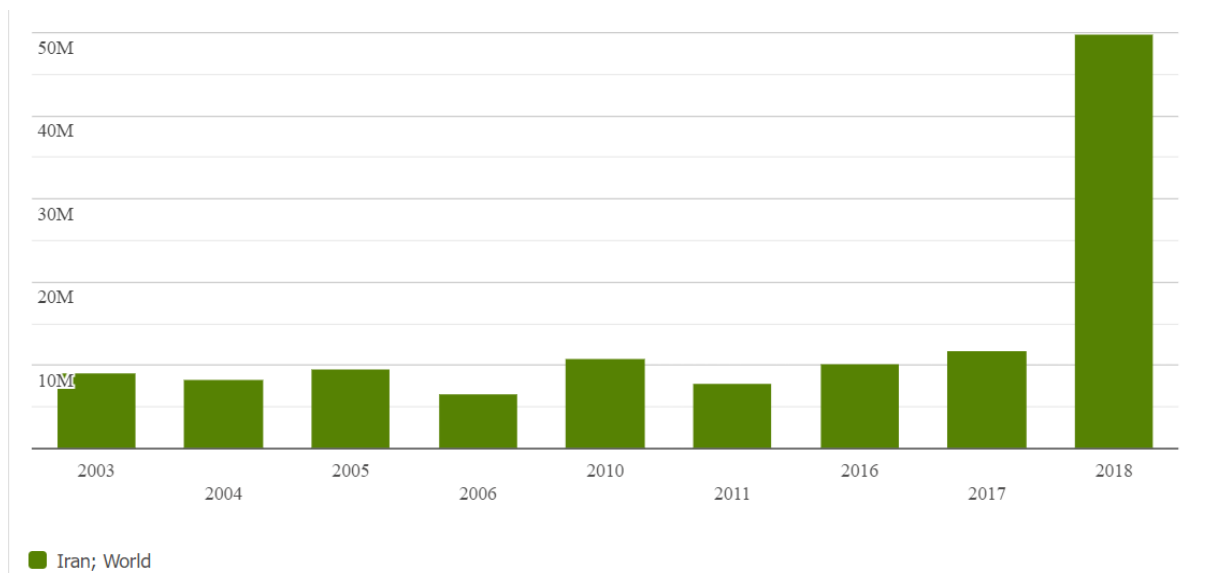
بر اساس شکل ۲ پراکندگی های مربوط به خاستگاه های مبلمان با کلمه مبیل راحتی و مبیل کلاسیک در استان های کشور از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۱ مورد پایش قرار گرفته است. بر همین اساس می توان اظهار نمود که در سال به صورت میانگین استان های اصفهان -تهران -خراسان رضوی- آذربایجان غربی -استان اردبیل- استان قزوین- استان مرکزی از مهمترین خواستگاههای مربوط به مبلمان راحتی می باشد و پس از آن استان های فارس -کرمان - مازندران و گیلان در رتبه های بعدی قرار گرفتند همچنین در خصوص استفاده از مبلمان کلاسیک استان های مازندران -آذربایجان شرقی- استان همدان استان مرکزی - استان تهران و استان قزوین در رتبه های بعدی قرار گرفته و پس از آن استان های اصفهان -استان سمنان استان گیلان و آذربایجان غربی در رتبه های بعدی قرار دارند این وضعیت نشان دهنده میزان تمایل مشتریان داخلی در زمینه خرید انواع مبیل راحتی یا مبلمان کلاسیک در داخل کشور را به صورت حدودی نشان میدهد. این اطلاعات در یک بازه زمانی ۱۰ ساله به دست آمده و برای همین اساس از اهمیت زیادی در خصوص سرمایه گذاری در رابطه با توسعه صنایع متقاضی در استانهای مختلف از اهمیت بسزایی برخوردار می باشد.

بدون شک اگر کشور در وضعیت تحریمی قرارنداشت جایگاه صادرات مبلمان از وضعیت مناسبتری برخوردار می بود. در شرایط حاضر و با توجه به تحریم ها باید کشورهای اطراف مثل عراق، افغانستان، گرجستان، ارمنستان، سوریه به عنوان کشورهای هدف قرار بگیرند. این کشورها به مبلمان ایران نیاز دارند و کیفیت مبلمان تولید ایران و طرح های مناسب و بهای کمتر ترانزیت از مهمترین دلایل توجه به مبلمان تولیدی ایران می باشد. در حال حاضر کشورهای چین و ترکیه بازارهای ایران را در این کشورها گرفته اند. در حال حاضر صادرات مبلمان ایران در حال حاضر حدود ۵۰ تا ۶۰ میلیون دلار است، اما اگر دولت حمایت کند این رقم می تواند حداقل به ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون دلار در سال برسد. در حال حاضر کشور عراق بزرگترین وارد کننده مبلمان ایران است (HS02,2021)

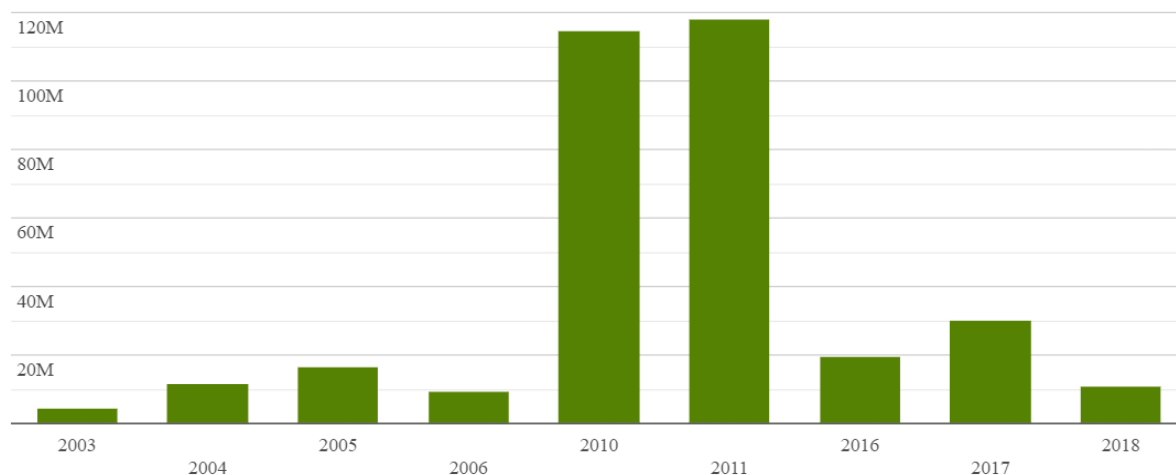
شکل ۳- نمودار صادرات مبلمان ایران به سایر کشورهای دنیا (بخش عمده ای از صادرات ایران در سال ۲۰۲۰ به کشورهای عراق و افغانستان می باشد)

وضعیت صادرات مبلمان از ایران به سایر کشورهای دنیا نشان می دهد که پتانسیل های مرتبط با افزایش صادرات مبلمان به سایر کشورهای منطقه عملاً از سال ۲۰۱۸ به بعد شکل مناسبی توسعه پیدا کرده است و به بیش از ۵۰ میلیون دلار در سال رسیده است . متأسفانه تا قبل از سال ۲۰۱۸ میلادی حداکثر مقدار صادرات مبلمان از ایران به سایر کشورها در حدود ۱۰ میلیون دلار بوده است . همچنین بر اساس آمارهای جهانی در خلال سال های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی سالانه نزدیک به ۱۲۰ میلیون دلار در سال واردات مبلمان صورت گرفته استن که پس از آن در خلال سالهای بعد از ورود بی رویه مبلمان به کشور جلوگیری شده است و خوشبختانه در سال های اخیر این میزان به مقدار قابل توجهی کاهش یافته است و علیرغم جلوگیری از ورود بی رویه مبلمان خارجی به داخل کشور شاهد رشد دهها واحد صنعتی در کشور بوده ایم .

نمودار صادرات مبلمان ایران به سایر کشورها در طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۸ (HS02,2021)

باید توجه داشت که در خلال سال های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ کشور ایران از کشورهای ترکیه، چین، ایتالیا، امارات متحده عربی، آلمان، دانمارک، ویتنام، اسپانیا، لهستان و هند مبلمان وارد کرده است. و بنا به اطلاعات موجود در سال ۲۰۱۸ کشور ترکیه با صادراتی در حدود ۳.۸۱ میلیون دلار ۳۴٪ از مبلمان را به داخل کشور انجام داده و پس از آن کشور چین ۲۶ درصد از کل واردات مبلمان به ایران را به ارزش ۲.۸ میلیون دلار به خود اختصاص داده است و پس از آن کشور ایتالیا با ۱.۵۸ میلیون دلار ۱۴ درصد از کل واردات محصولات مبلمان را به خود اختصاص داده است. در این میان کشور هند با ۶۰ هزار دلار در رتبه دهم قرار گرفته است.

نمودار واردات مبلمان به ایران در طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۸ (HS02,2021)

۴- نتیجه گیری :

بررسی های کارشناسی نشان میدهد که صنعت مبلمان سازی کشور در سالهای اخیر و پس از جلوگیری از ورود بی رویه مبلمان به کشور دچار تحولات بنیادی شده است و با کاهش شدید واردات مبلمان خارجی و خصوصا مبلهای ساخت کشورهای چین و

ترکیه شاهد رشد صنعتی تولیدات در داخل کشور بوده ایم . در طی این سالهای صنعتگران داخلی با توجه بیشتر به ساختارهای فناوری ساخت مبلمان و افزایش کیفی محصول و با استفاده از طرحهای نوین جهانی توانسته اند وضعیت صادرات مبلمان را در بازارهای منطقه ای توسعه دهند. باید به این نکته توجه داشت که در سالیان اخیر دولت سرمایه گذاری جدی را در زمینه توسعه صنعت ساخت مبلمان در داخل انجام نداده است و توسعه صنعتی مبلمان در کشور عملاً بدون هیچ حمایت دولتی شکل گرفته است اما در همین شرایط پارامترهای و تحلیل های اقتصادی نشان میدهد که ظرفیت های زیادی در زمینه توجه به این صنعت وجود دارد . امید می رود با اجرای صحیح قوانین و مقررات و تامین زیرساخت های مناسب از جمله تجهیز کارگاه های کشور به ماشین آلات مدرن تولید مبلمان و ارائه نرم افزارهای طراحی مبلمان متناسب با فرهنگ بومی و منطقه ای و برند سازی تولیدات داخلی، شاهد تولید مبلمان با کیفیت بهتر و افزایش تولید و صادرات باشیم. به طور قطع با برنامه ریزی های مناسب و با بهره گیری از رویکردهای جهانی می توانیم تا با توسعه وضعیت موجود بخش مناسبی از بازار مبلمان کشورهای افغانستان ، عراق ، عمان، امارات متحده عربی، قطر و کویت و همچنین بخش بزرگی از کشورهای قفقاز از قبیل ارمنستان آذربایجان و گرجستان را در اختیار داشته باشیم و براحتمال به برنامه صادراتی ۵۰۰ میلیون دلار مبلمان در سال دست یابیم . از نتایج بدست آمده در این تحقیق می توان در زمینه تحلیل شاخص های صادراتی و وارداتی مبلمان در سالهای اخیر استفاده نمود . این نتایج در زمینه بررسی شاخص های توسعه ای و سرمایه گذاری در صنعت مبلمان حایز اهمیت می باشند.

منابع

- ۱- پیروی مرضیه ،۱۳۹۴.ارزیابی خوشه مبیل یافت آباد بر رشد و توسعه جنوب غربی تهران،سومین کنگره بین المللی عمران ، معماری و توسعه شهری ، تهران
- ۲- عباسی علیرضا ، ۱۴۰۰، رئیس اتحادیه درودگران و مبیل سازان تهران ، تحلیلی بر وضعیت ساخت مبیل در کشور، مجله اقتصادی تحلیل بازار، <https://www.tahlilbazaar.com/news/59544>
- ۳- فرشیدیان فر انوشیروان - سهیلی سعید - عباچی زاده مهدی،۱۳۹۴. بررسی کمی و کیفی تولید مبلمان و تاثیر آن بر اقتصاد، صادرات و واردات مبلمان کشور-همایش ملی چوب و فرآورده های لیگنوسلزی
- ۴- ملک دار محمد -۱۴۰۰-خروج تدریجی صنعت مبلمان از رکود با کاهش شیوع کرونا- ایرنا - بخش اقتصاد

5-Annual International Trade Statistics by Country (HS02),2021—Publication date: 2021-11-14-Reporting period- TREND ECONOMY.COM